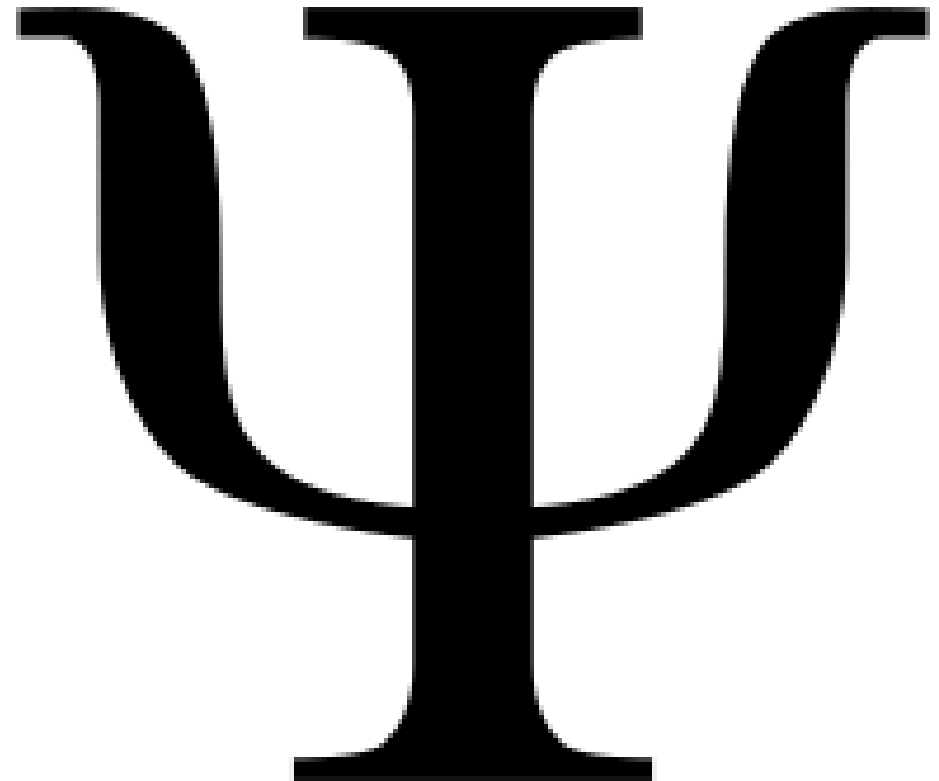

Psykologi i gymnasiet

Nørre Gymnasium 2021

Hvad er psykologi?

- Ordet psykologi er dannet af ordene **Psyke**, der betyder 'sjæl', og **Logos**, der betyder 'læren om'.
- Psykologi, som faget ser ud i dag, er videnskaben om, hvordan mennesker sanser, tænker, lærer, føler, handler.
- Vi undersøger, hvordan mennesket udvikler sig under givne livsomstændigheder som et resultat af samspillet mellem psykologiske, sociale, kulturelle og biologiske faktorer.

Det græske bogstav *psi* er tegnet for psykologi.

Hvordan arbejder man i psykologi?

- Man arbejder med **TEMAER**, der belyser menneskets tanker, adfærd og følelser ud fra forskellige, videnskabelige vinkler.
- Man arbejder med teorier og videnskabelige undersøgelser, der har søgt svar på centrale spørgsmål.
- Man udfører også selv mindre feltundersøgelser.
- Tilgangen bygger på moderne videnskab, men vi taler også om psykologiens udvikling – især på B-niveau.
- Til højre et billede fra Milgrams meget uetiske eksperiment fra 1961. Etik indgår som en vigtig del af faget.

Man kan arbejde med mange forskellige temaer som f.eks.

- Kærlighed, forelskelse og parforhold.
- Ondskab – hvorfor begår almindelige mennesker onde gerninger?
- Hukommelse og læring – hvordan lærer man bedst?
- Mennesket i et digitaliseret samfund.
- Udvikling og personlighed fra barn til voksen.
- Os og dem – når socialgrupper brydes.
- Retspsykologi – hvorfor begår nogle mennesker alvorlige forbrydelser?

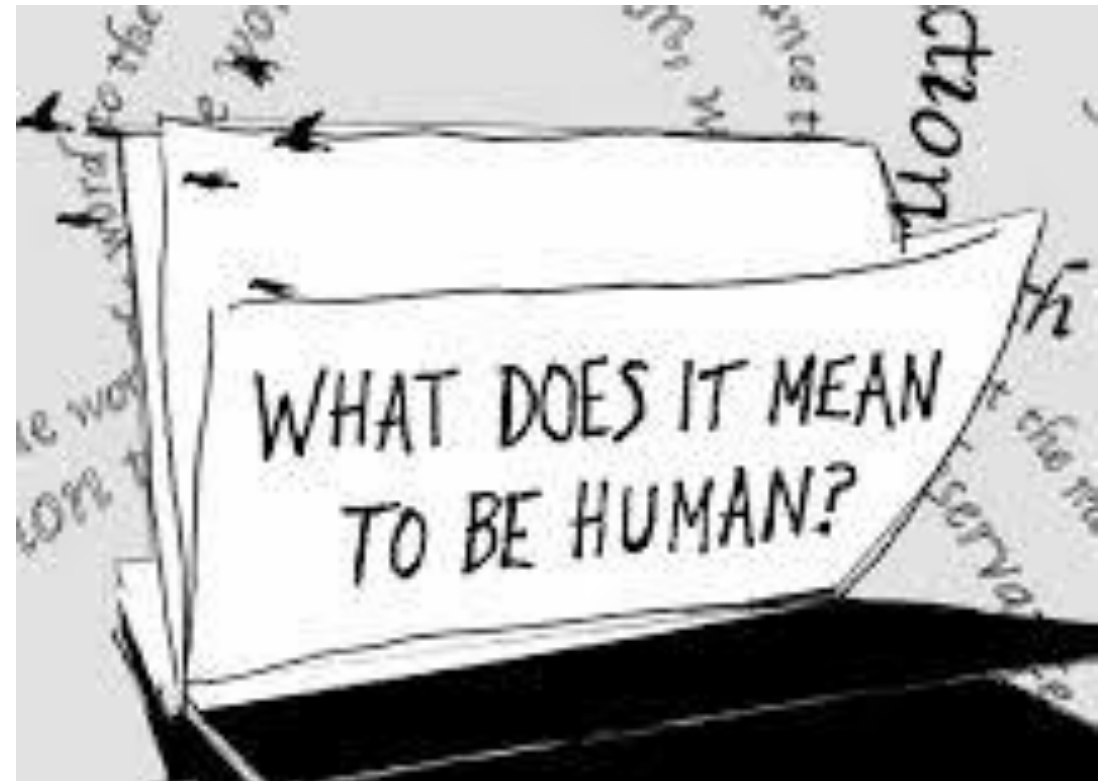
Psykologi forsøger at forklare menneskelig adfærd. Overvej dette eksempel. Hvorfor har vi tendens til at gå videre, når vi ser én ligge på gaden? Svar på næste slide...

Fænomenet hedder The Bystander Effect

- Det henviser til den tendens mennesker har til at afgive socialt ansvar i gruppesammenhænge. “De andre gør det”. “Jeg kan ikke blande mig” m.v.
- Man kommer i konflikt med to sociale regler:
 - 1) at man skal hjælpe andre
 - 2) at man skal følge gruppens norm – som her er at gøre ingenting.
- Meget af den adfærd, vi udviser, kan forklares ved ubevidste, psykologiske processer. Det er nogle af de processer, vi arbejder med at forklare i psykologitimerne.

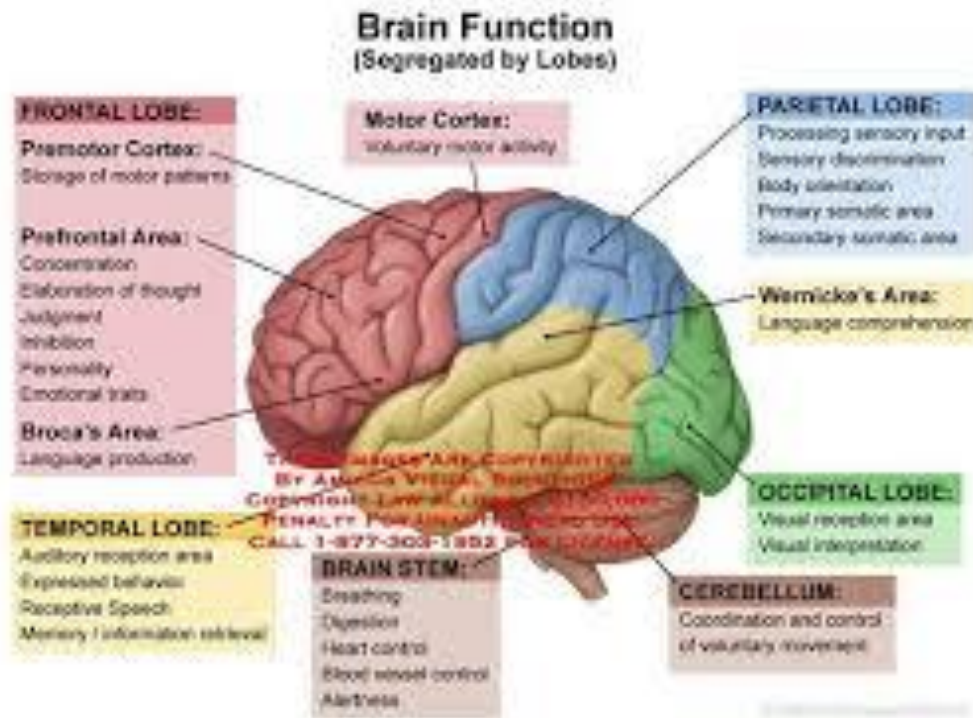
Men der er meget mere. Kernestoffet i faget indbefatter de følgende fire områder:

1. Kognitionspsykologi – tænkning, hukommelse, læring, sprog m.v.
2. Udviklingspsykologi – tilknytning, arv og miljø, opdragelse.
3. Personlighedspsykologi – karaktertræk, følelsesliv, kompetencer, personlighedstests.
4. Socialpsykologi – gruppedynamikker, stereotyper, fordomme, kulturelle forskelle.

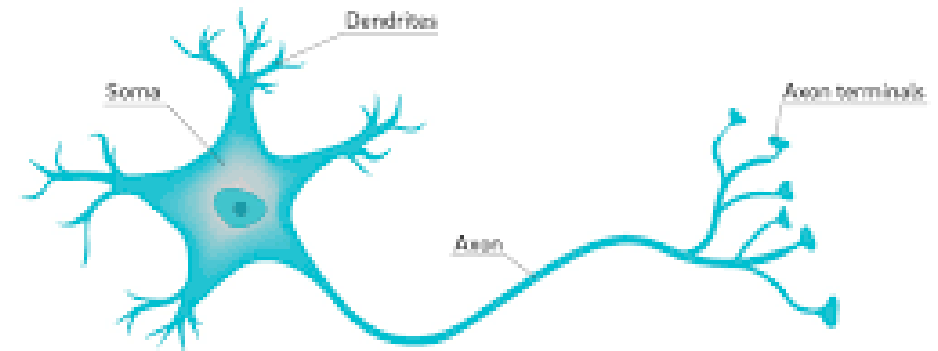

På B-niveau indgår også viden om neuropsykologi

- Her lærer man om, hvilke dele af hjernen der er involveret i forskellige typer adfærd, samt hvilke processer der er forbundet med signaloverførsel.

Neuron

Metoder indgår som et grundelement. Psykologisk viden fremkommer gennem forskning i form af:

- Laboratorieeksperimenter.
- Felteksperimenter.
- Spørgeskemaundersøgelser.
- Kvalitative interviews.
- Casestudier.
- Og meget mere...
- På sidste slide er et eksempel på en case. På baggrund af casen rejste forskerne følgende spørgsmål: Kan et barn lære at tale, hvis det ikke er blevet talt til eller med før det fylder 13 år?

Casen “Genie”

- Genie var 13 år og 7 måneder da hun blev fundet i Los Angeles i 1970. Hun lignede en på 7-8 år. Hun havde næsten ikke haft menneskelig kontakt gennem sin opvækst. Hun sad bundet til en pottestol om dagen, og om natten sov hun spændt fast med hønsenet. (P. A. Jensen, Sprognævnet). Da forskerne fandt hende, skulle hun lære alt – herunder at tale.

Tror I, Genie kunne lære at tale?

- Vælg psykologi og få svaret på dette spørgsmål og mange, mange andre...

